

Motion till Föreningen Skeppsholmsgårdens årsmöte 2024

Motion

Vi önskar få hjälp av styrelsen att åter förankra bevarandet av arv och historik som en del i organisationens mål.

Bevarande av vårt arv

Här nämns mest det tekniska men det gäller även bevarandet av det sociala arvet.

Förändring kommer alltid att behövas men samtidigt bör allt som inom rimliga gränser går att rädda räddas. Vi upplever att det just nu finns en tendens till att det oftare förväntas att de som vill bevara det gamla skall anpassa sig till det som förnyas istället för att verksamheten skall göra det till begränsningarna i det gamla. Systemen förenklas istället för att kunskapsnivån höjs.

Under åren har mycket ändrats och vissa delar är för att uppfylla lagkrav, andra för att bevarandet skulle kosta för mycket i tid eller pengar. Med den här motionen vill vi inte lägga någon vikt vid de enskilda förändringarna eller varför de utfördes, om de var bra eller dåliga, utan bara visa på hur mycket som faktiskt förändrats. Ingen enskild person skall heller behöva känna sig träffad utan det här är mer övergripande.

- Nuvarande elverk kräver ingen direkt kunskap för att startas och inkoppling av strömmen sker automatiskt.
- Litium-batterierna kräver till skillnad från blysyra-batterierna inget underhåll.
- Större delen av tankmätningen är nu förlagd till motorpanelen.
- Navigationsutrustningen är väldigt modern.
- Kompasserna har inte devierats på flera år.
- Nästan alla handpumpar har bytts ut till elektriska.
- Halkipar har bytts ut till pollare.
- Häckankaret har försvunnit.
- Däckspumpen går inte längre att använda.
- Den nya styrhytten har fått ett modernare stuk.
- Inredningen blir allt eftersom mycket ljusare.
- Lanternorna har bytts till moderna armaturer.
- Historisk utrustning har tagits bort:
 - Kojerna i skansen
 - Akterdörren i styrhytten
 - Dörren till båshytten
 - Gamla styrhytten vilken var gjord av den gamla stormasten
 - Lastluckor till 1:a-luckan

Sagt tidigare

Sten - ShamrockNytt - Glimtar från 1987

”Skrotresor har vi gjort några gånger

tidigare, bl. a. till minsveparna Ramskär och Vällö. Målet med dessa resor är bland annat att:

- få tillgång till saker, som ej längre tillverkas
- få saker som numer görs med sämre kvalitet än förr
- få saker som för oss ter sig alltför dyra i inköp
- få saker som är utprovade för en tuff marin användning och ändå kan vara vackert utformade.

samt sist men inte minst.

- Att motverka det s. k. slit och släng samhället då vi kan återanvända dessa detaljer i våra skolfartyg och verkstäder. En tanke som finns djupt förankrad i Skeppsholmsgårdens grundläggande ideologi.”

Holger - ”Shamrock-filmen” - 198?

”Vi fortsatte att tigga, för tiggeri var ju vad vi var tvungna att leva på. Det ligger också en idé i det här av återanvändning och ta till vara på gammalt material och så att säga få den historiska traditionen också med. Både i vad det gäller fartyget självt och i den mån vi får utrustning från andra fartyg. Så hela tiden strävade vi efter att få in riktiga grejer och få dem billigt och sen att vi själva gjorde i ordning dem, restaurerade dem och fångade upp samtidigt lite av historien.”

Holger - Ewalds historia - 1971

Från 14 år som seglande fiskefartyg - 40 år som fraktfartyget m/s Ewald - till skolfartyget m/s Shamrock

”...att i största möjliga utsträckning bevara och helst också ytterligare förstärka fartygets sjöhistoriska prägel och avlägsna all onödig utrustning avsedd för att ersätta handkraft. Till exempel ville vi vara utan autopilot och motorvinsch och sköta styrning, ankarkätting och segelsättning uteslutande med handkraft. Däcksnattning skulle ske med egentillverkade segeldukspytsar och handpumpar användas i stället för hydrofor för färskvatten och så vidare.”

Motivering

Varför bör vi jobba för att bevara och i viss mån utöka det gamla?

- Det mesta som förenklar gör det svårare att utbilda under t.ex. långseglingen.
- Då deltagarna ändå behöver utbilda sig vidare om de önskar jobba på sjön är det bättre att vi fokuserar på det traditionella som är svårt att ta del av någon annanstans.
- Allt det manuella och den historiska utrustningen är väldigt uppskattad av deltagare på de kortare seglingarna och vid visningar.
- Det är svårare att återställa än vad det är att förnya.
- Det är i motionärernas mening en stor del av syftet med föreningen.

Som bilaga ligger en lista med den mesta av nuvarande och tidigare historiska utrustningen på Shamrock.

Ludvig Eurén
Viktoria Uggla
Torkel Spindler

Historisk utrustning

	Placering	Anmärkning
Belos (1885)	Lejdare akterinredning	
	Akterdörr styrhytt	Satt på Belos som SB styrhyttsdörr. Inte längre ombord då gamla styrhytten står på flotten sedan 2021.
	Nedgångskapp i stora luckan	Sägs ha stått på akterdäck.
Gladan, Falken (1946)	Bredfockar sydda till storsegel	Byttes ut 1977.
Gustav V (1918)	Tvättställ i tvättrummet	Borttagna vid ombyggnad 2002.
	Greting vid yttre styrplatsen	
Halland (1952)	Krokar, haspar och regler av olika slag i hela fartyget för låsning, uppställning och upphängning	
	Lamparmaturer i aktersjapp, vid styrmaskin, aktertoa, maskinrummet, nödbelysning, nattbelysning, skans, toaletter, tvättrum	
	Strömbrytare och kopplingsdosor	
	Utomhushögtalare	
Okända fartyg	Diverse högtalare till orderförstärkaren	
	Nakterhus	
	Bestick, kannor, grytor, m.m.	
	Kapp till aktersjapp	Tagen från Neglingevarvet.
	Droppkoppar	
	BB lejdare till poopen	
Okända ubåtar	Samtliga madrasser	Utbytta -80 eller -81.
	Toaletten i aktern	
Patricia (1925)	Ledstänger lejdare stora rummet	Var till en trappa på väderdäck.
	Lamparmaturer stora rummet och akterinredning	
	Hytt dörrar akterinredning	Har nummer på sig men sitter nu monterade så att de är på insidan.
Ramskär (1940)	Svängskott skans och färgsjapp	
	Kojer stora rummet	
	Kojer skansen	Togs bort när skansen byggdes om 2022/23.
	Ventiler bordläggning	
	Ventilatorer i brons sittande på poop och för om 1:a-luckan	
Romulus, Remus (1934)	Ventiler luckkant	
Tre Kronor (1944)	Ventiler i poopen	
Vällö (1963)	Kojlampor	